

“You are the smartest generation so far – I’m not lying to you. You are the generation that cares the most about the future of the world, but you also have the biggest challenge of any generation.”

Kære studenter. Studenter med blå huer og studenter med røde huer. Et kæmpestort tillykke med huerne herfra. I ser vildt godt ud – trods de sidste dages aktiviteter.

Mange af jer genkendte sikkert åbningscitatet, som kom fra en *meget* begejstret amerikansk ambassadør, der, da han besøgte EG her i april måned, kaldte jer for den klogeste generation, men også generationen med de største udfordringer. Det gentog han flere gange, og jeg er tilbøjelig til at give ham ret. Jeres generation er noget helt specielt, og I står i en særligt udfordret situation.

Jeres generations største udfordring er jo nok, at I overtager en klode i krise.

Antallet af kriser rundt om i verden er uhørt højt – så højt, at World Economic Forum i deres globale risiko rapport 2023 beskriver det som polykriser. Samtidig bliver verden mindre og mindre, I vokser op som verdensborgere, og alle kriser bliver dermed også jeres kriser. I modtager løbende nyheder om hele verdenssituationen i realtime på jeres telefoner. Så når I kigger ned i jeres telefoner, og det gør I jo ofte, så bliver I, når I har ryddet alle TIK-TOK-videoerne og memes’ene til side, konstant mindet om, at kloden er i krise. Det voldsomt øgede antal globale kriser betyder også, at I, trods jeres unge alder, allerede har oplevet alt for mange kriser.

Det drejer sig f.eks. om et efterhånden helt ekstremt antal miljø- og klimaudfordringer, hvor vi herhjemme jo især har været plaget af temperaturstigninger, oversvømmelser og storme.

Konflikter mellem mennesker, terror og krige fylder mere og mere i verdensbilledet, og krig er for alvor rykket tæt på os her i Danmark med krigen mellem Rusland og Ukraine.

Og denne krig udløste i sig selv en energikrise. I oplevede energikrisen her på EG, da vi i vinters blev pålagt at sænke temperaturen indenfor til 19 grader, hvilket var lige ved at udløse en intern krise her i sig selv.

I oplever også i øjeblikket en økonomisk krise, hvor økonomier i verden er på randen af sammenbrud, og hvor inflationen herhjemme har gjort alting voldsomt dyrt de sidste to år.

Hyppigheden af verdensomspændende pandemier stiger, og I blev stærkt involveret i og påvirket af den verdensomspændende Corona-pandemi, hvor I ikke kunne komme i skole og - værre endnu - ikke måtte være fysisk sammen med vennerne.

Det sidste eksempel jeg vil give på kriser, der har påvirket jer, handler om den fakta- og sandhedskrise, der er blevet en konsekvens af en eksplosiv udvikling i desinformation på internettet og ikke mindst på de sociale medier – altså udviklingen i bevidst falske og upræcise oplysninger.

Ifølge Vincent Hendricks som er Professor ved Institut for Kommunikation på KU, er omfanget af informationer på nettet i dag så stort, at vi ikke længere er i stand til at faktatjekke alle informationerne, og derfor vælger vi oftest i stedet at tro på det, der virker mest sandsynligt.

På den måde er det efterhånden blevet socialt accepteret, at al information ikke kan være fuldstændig rigtig og også, at al fakta ikke kan være 100% faktisk. Det er jo også derfor, at vi efterhånden har vænnet os til, at politikere kan afvise dokumenterbar *fakta*, fordi de *synes* noget andet. Ifølge Hendrix er vi simpelthen på vej ind i det 'post-faktuelle samfund', et samfund hvor følelser betyder mere end fakta.

Disse polykriser, som er blevet en del af jeres liv, og som I arver fra generationerne før jer, udgør naturligvis hver sin egen tragiske historie, men tilsammen udgør de faktisk også en anden udfordring. For kriser polariserer befolkningen – altså, kriser skaber forskelle i livsvilkår og holdninger og trækker os længere og længere væk fra hinanden. Og når vi polariseres, ja så får vi sværere og sværere ved at blive enige om noget, og dette avler igen flere kriser.

Den øgede polarisering bliver meget tydelig på de sociale medier, hvor uenigheder optræder oftere og voldsommere og udvikler sig til digital mobning, hates, trolling og andet konfliktoptrappende og polariserende adfærd.

Men hvad kan vi så gøre for at modvirke udviklingen af alle disse kriser og polariseringer?

Ja, i udgangspunktet er svaret simpelt, for *det* der reducerer polariseringer i befolkningen, er fællesskaber. Fællesskaber samler mennesker og modvirker polariseringer, hvilket igen reducerer kriserne – i hvert fald, hvis fællesskaberne består af folk, der er dygtige til at arbejde sammen i fællesskaber. Og det kan være ganske svært, især hvis fællesskaberne består af folk, der forsøger at tvinge deres egne tanker og idéer igennem.

Det kunne man f.eks. godt tro er tilfældet, når man ser på de internationale klimatopmøder under FN også kaldet COP-møderne. Disse møder har til formål at reducere miljø- og klimaudfordringerne. Der har foreløbigt været 26 topmøder, hvor der er opnået historisk lidt for klimaet og miljøet. Forestil jer hvad der ville ske, hvis I kom tilbage til jeres lærer fra gruppearbejde og sagde: ”Ja, vi har godt nok sat os sammen 26 gange nu, men vi er ikke rigtigt blevet enige om noget”. Kære venner – hvis det var tilfældet, så sad I ikke her nu.

Men det kan være ganske svært at skabe resultater i fællesskaber, især hvis alle ikke har fokus på, hvordan et succesfuldt fællesskab fungerer.

Hvis fællesskaber skal lykkes, skal man være i stand til at *udnytte* de forskelligheder, der er blandt deltagerne i stedet for at lade sig *begrænse* af dem. Man skal udnytte, at andre mennesker har levet et anderledes liv, at de tænker anderledes, at de har nogle andre holdninger, men også en anden viden og nogle andre kompetencer, end man selv har.

At kunne udnytte forskelligheder kræver selvfølgelig både vilje og tålmodighed til at sætte sig ind i og forstå andre mennesker, men lykkes man med det, er fællesskabet til gengæld et af de stærkeste redskaber, vi har til at opnå gode, universelle løsninger.

Det skyldes det simple faktum, at når vi er forskellige og derfor kan noget forskelligt, så udligner vi hinandens begrænsninger.

Hvis jeg f.eks. kun kan lave cykelbremser, og du kun kan lave cykelgear, så kan vi tilsammen lave en cykel. Det kunne vi ikke have gjort hver for sig. Det er det, man plejer at illustrere med, at 1+1 bliver til mere end 2.

Hvis vi blot er i fællesskabet for at få vores egen vilje, bliver fællesskabet til stedet, hvor vi snakker forbi hinanden og langsomt får gravet os ned i hver vores skyttegrav, mens vi spilder alles tid. I disse tilfælde bliver 1+1 ofte til mindre end 2 – altså, vi opnår mindre, end vi kunne have gjort hver for sig.

De her taleksempler tåler i øvrigt ikke faktisk hos matematiklærerne – de er rent billedsprog.

Der findes utallige eksempler på fællesskaber, der ikke fungerer, men her er det så, at jeg, på linje med den amerikanske ambassadør, beroliges af, at I heldigvis er en klog generation, der i den grad har øje på de udfordringer, I står foran - og som i den grad forstår at indgå i og anvende fællesskaber på den konstruktive og udbytterige måde. Det har vi nemlig set igen og igen her på EG.

F.eks. så vi det i diversitetsudvalget, som blev startet af jer, og som gennem nogle år nu har arbejdet for forståelse og respekt for alle på EG – uanset hvem man er, og hvor man kommer fra. Det var dog ikke alle her på EG, der forstod, hvor vigtigt sådan et arbejde er, og nogle har også i deres uvidenhed gjort arbejdet svært for udvalget. Men i udvalget kæmpede I ukueligt videre, og diversitetsudvalget er i dag blevet en institution på EG – stor tak til jer for det.

På årets EGMUN, altså vores ugelange miniudgave af en FN-konference, beskæftigede I jer med pandemien som paraply for en række underemner som f.eks. kvinders og flygtnings rettigheder, hjemløses livsvilkår, cyberkriminalitet, børn i nød som en konsekvens af krigen i Ukraine, sult, fattigdom og meget, meget mere.

I fandt også ud af, hvor svært det er for forskellige lande med forskellige behov at blive enige og nå til resultater. Men I gennemførte seriøse debatter og kom med konkrete løsningsforslag på yderst vigtige områder.

I miljøudvalget har I arbejdet for et grønnere EG, og for at andre elever og ansatte tænker den grønne omstilling ind i deres hverdag. Det sidste skud på stammen er den planlagte 'Tiny Forest', der bliver til en vild skov med to udeklasserum.

I teaterforestillingen med titlen 'Sult' tog I begrebet 'sult' under grundig kunstnerisk behandling i jeres blændende forestilling. Gennem skuespil, dans, musik, lys, lyd, kostumer og kulisser var I opsøgende og reflekterende omkring sult og dens konsekvenser. Et vigtigt og anderledes indlæg i debatten om sult.

Til Stjerne for en aften oplevede vi igen, hvordan venskab og fællesskab betyder mere end at vinde. Her deler I flittigt ud af kompetencer og kundskaber, når musikere og sangere går på kryds og tværs af de konkurrerende bands. Her er det vigtigere at støtte op om hinanden og sikre, at alle har mulighed for at få en god og meningsfuld oplevelse, end det er at være den, der vinder.

I det internationale korps har I oplevet og studeret andre kulturer og andre måder at leve livet på. I har forsøgt jer med alverdens forskellige nationalretter, og I har besøgt folk, der lever under helt andre vilkår end jer selv. I har med andre ord trænet jer selv i at forstå og respektere andre mennesker.

I EG radio har I beskæftiget jer med ungdomslivet i det hele taget, men ikke mindst har I beskæftiget jer med ungdomslivets udfordringer og dilemmaer, og I har støttet, hjulpet og rådgivet hinanden.

I festudvalget har I arbejdet med, hvordan fester i endnu højere grad bliver gode, inkluderende og netop festlige for alle – også for dem, hvis største ønske her i livet ikke er en haveslange i halsen og en tur i hegnet.

Jeg kunne blive ved, for listen over aktiviteter er stadig lang, men alle disse eksempler viser, at I har meget stor forståelse for, hvad meningen med et godt og produktivt fællesskab er - også langt ud over de sociale gevinster. Jeres fællesskaber har skabt blændende resultater, som I godt kan tillade jer at være lige så stolte af, som jeg er.

Så I er altså allerede godt på vej til at kunne gøre noget ved de udfordringer, I står foran, og hvis I nu drager ud og fortsætter det gode fællesskabsarbejde, I har vist her på EG med fokus på de fællesskabende dele, ja så ser jeg optimistisk på fremtiden for vores klode.

Men om lidt skal I faktisk til at bryde et fællesskab, nemlig det fællesskab som er samlet under det hav af hvide huer, jeg står og ser ud over. Det fællesskab jeres årgang på EG har været, og som har givet jer selv og EG så utroligt meget godt at tænke tilbage på. Men det er *også* meningen med fællesskaber, at de brydes, så nye fællesskaber kan skabes omkring nye relevante områder i jeres liv.

Jeg takker jer for det fællesskab, vi har haft, jeg håber det har været meningsfuldt og givende for jer, og jeg ønsker jer alt mulig held og lykke med de nye fællesskaber, I nu skal ud at være en konstruktiv og givende del af!

Tak.